

Савет Европе и домаће организације цивилног друштва затражили су од Министарства за државну управу и локалну самоуправу да без одлагања из нацрта закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја уклоне одредбе којима се спречава контрола јавне власти и ускраћују права медија и организација који делују у општем интересу.

"Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја у демократском друштву мора служити контроли рада органа јавне власти, других субјеката који врше јавна овлашћења и оних који се финансирају из јавних прихода", наводи се у саопштењу које је потписало више невладиних организација и јавних личности.

Како се у саопштењу наводи, неопходно је да се омогући потпуна и ефикасна контрола јавности над радом јавних предузећа и других субјеката које су основали или финансирају органи јавне власти.

Проблем је накнадно унета одредба која предвиђа да се органом власти не сматра "друштво капитала које послује на тржишту у складу са прописима о привредним друштвима, без обзира ко је његов члан или акционар", јер се њом ван домашаја контроле јавности оставља велики број предузећа о чијем пословању јавност има оправдан интерес да зна, пише у саопштењу.

Оцењено је да због остварења јавног интереса кроз контролну улогу медија и невладиних организација, и пре окончања јавне расправе из нацрта закона треба да се уклоне решења која би се могла злоупотребити и која би онемогућила право јавности да буде информисана.

Према последњој верзији нацрта, како је оцењено, закон би се могао користити за контролу оних који немају јавна овлашћења нити се финансирају из јавних прихода, због одредбе којом је предвиђено да у органе власти спадају и организације и појединци који обављају делатност од општег интереса.

"Ово неоправдано законско решење значило би да свако може тражити било коју информацију од удружења, медија, па чак и појединаца чија активност се на било који начин односи на јавни или општи интерес. Применом овог решења првенствено би се онемогућио рад истраживачких новинара, невладиних организација и свих других који доприносе остварењу јавног интереса", наводи се у саопштењу.

Министарство за државну управу и локалну самоуправу је у склопу јавне расправе о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја објавило најновији нацрт 22. марта 2018. године.

СЕ: Поједине одредбе закона нису у складу са међународним стандардима

Веће експерата Савета Европе оценило је нацрт закона о слободном приступу информацијама и утврдило да поједине одредбе треба променити и прецизирати јер нису у складу са међународним стандардима.

"Наша анализа је утврдила специфичне ситуације и одредбе где су потребна објашњења и исправке у циљу испуњавања међународних и стандарда Савета Европе", навео је у анализи председник стручног тела Савета Европе Сирил Ричи у коју је агенција Бета имала увид.

Он је изразио наду да ће њихово стручно мишљење помоћи српским властима у ревизији одредаба како би се створило окружење које омогућава несметан рад невладиних организација.

"Оваква акција једнако ће послужити и демократији, људским правима и владавини права у Србији", оценио је Ричи.

Експерти Савета Европе су издвојили тачку пет у трећем члану тог нацрта, која предвидја да у органе власти спадају и "правно или физичко лице које обавља делатности од општег интереса".

У анализи се наводи да у српском законодавству не постоји јасна дефиниција "општег интереса" и "јавног интереса", што надлежном органу даје дискреционо право да одлучује ко обавља делатност од општег интереса.

"Као резултат, било која невадна организација која се бави активностима од јавног интереса може да бити сврстана под тај појам, што би довело до тога да свако може тражити било коју информацију од НВО чија активност се на било који начин односи на јавни или општи интерес", стоји у анализи.

Експерти сматрају да би таква одредба требало да буде прецизирана, не само зато што није у складу са међународним стандардима, већ и што "постојећа регулатива пружа довољну заштиту и транспарентност јавних средстава додељених невладиним организацијама".

Указали су и да би се њено увођење сматрало "дискриминацијом невладиних организација, пошто оне нису ни политичке, ни верске организације".

(Бета)